

Powszechny
dziennik praw państwa i rządu
dla
cesarstwa austriackiego.

Część XXX.

Wydana i rozesłana dnia 26. Kwietnia 1851.

Allgemeines
Reichs-Gesetz- und Regierungsblatt
für das
Kaiserthum Oesterreich.
XXX. Stück.

Ausgegeben und versendet am 26. April 1851.

Część XXX.

Wydana i rozesłana: dnia 26. Kwietnia 1851.

93.

Cesarskie rozporządzenie z dnia 19. Marca 1851,

mocą którego regulują się płace nauczycieli i reszty personalu przy uniwersytecie peszteńskim.

Na wniosek Mejo ministra oświecenia publicznego, i za poradą Mojej Rady ministrów, zatwierdzam niniejszem następujące postanowienia, w przedmiocie uregulowania płacy nauczycieli i reszty personalu, przy uniwersytecie peszteńskim.

§. 1.

Przepis prowizoryczny z dnia 26 Października 1849, o uregulowaniu płacy profesorów wydziałowych we Wiedniu, w Pradze, we Lwowie, w Krakowie, Ołomuńcu, Gracu i Insbruku, rozciąga się na uniwersytet w Peszcie, z uwzględnieniem dotychczasowych stosunków płacy i miejscowości, w sposób następujący :

§. 2.

Przy oznaczeniu płacy dla profesorów, przy rzeczonym uniwersytecie ustanowić się mających, nie ma miejsca na przyszłość żaden przepis ogólny, a w szczególności żaden przepis, ograniczający wysokość tej płacy. Niekroć potrzeba uniwersytetu wymagać będzie, aby powołać znakomitych uczonych, ministerstwo oświecenia prawo mieć będzie, ułożyć się z nimi co do warunków ich mianowania i takowe przedłożyć wraz z wnioskiem o ich zamianowanie.

§. 3.

Wyjąwszy te przypadki, w których za podstawę płacy i awansu służyć mają układy z profesorem, powołać się mającym, oznaczone zostają płace profesorów zwyczajnych stanu świeckiego, przy wydziałach prawniczym, lekarskim i filozoficznym, w kwocie 1300 zlr. m. k. z dwoma stopniami awansu do 1600 i 1900 zlr. m. k.; dla profesorów zaś teologicznych, w kwocie 1200 zlr. z dwoma stopniami awansu do 1300 i 1400 zlr. m. k.

Postanowienia co do wydziału teologicznego, rozciągnięte być winny także na profesorów stanu duchownego, przy innych wydziałach.

§. 4.

Postąpienie do wyższych stopni płacy, odbywać się będzie na przyszłość nie tak jak dotąd, według starszeństwa względnego profesorów przy wydziale będących, lecz w sposób taki, iż każdy zwyczajny profesor, na mocy niniejszego przepisu, z ogólnem

XXX. Stück.

Ausgegeben und versendet am 26. April 1851.

93.

Kaiserliche Verordnung vom 19. März 1851,

mit welcher die Gehalte des Lehr- und sonstigen Personals der Pesther Universität regulirt werden.

Ich genehmige über Antrag Meines Ministers des öffentlichen Unterrichts und auf Einrathen Meines Ministerrathes, über die Regulirung der Gehalte des Lehr- und sonstigen Personals der Universität zu Pesth, folgende Bestimmungen.

§. 1.

Die provisorische Vorschrift vom 26. October 1849, über die Regulirung der Gehaltsbezüge der Facultätsprofessoren zu Wien, Prag, Lemberg, Krakau, Olmütz, Gratz und Innsbruck wird auf die Universität zu Pesth, mit Berücksichtigung der bisherigen Besoldungs- und Localverhältnisse in folgender Weise ausgedehnt.

§. 2.

Bei Bestimmung der Gehalte der an dieser Universität anzustellenden Professoren, gilt künftig keine allgemeine, insbesondere keine die Höhe derselben beschränkende Vorschrift, sondern insoferne das Bedürfniss derselben die Berufung ausgezeichneter Gelehrter fordert, ist das Unterrichtsministerium ermächtigt, die Bedingungen der Anstellung, im Wege des Uebereinkommens mit ihnen festzustellen und zugleich mit dem Antrage auf ihre Ernennung vorzulegen.

§. 3.

Abgesehen von derlei Fällen, in welchen die mit einem neu zu berufenden Professor zu pflegende specielle Vereinbarung zur Grundlage seines Gehaltes und allfälligen Vorrückungsrechtes dient, werden die Gehalte der ordentlichen Professoren weltlichen Standes an der rechts- und staatswissenschaftlichen, medicinischen und philosophischen Facultät, auf 1300 fl. und die zwei Vorrückungsstufen auf 1600 fl. und 1900 fl. C. M., für die theologischen Professoren aber auf 1200 fl. und die zwei Vorrückungsstufen auf 1300 fl. und 1400 fl. festgesetzt.

Die für die theologische Facultät geltenden Bestimmungen finden auch auf die Professoren geistlichen Standes anderer Facultäten Anwendung.

§. 4.

Die Vorrückung hat jedoch in Zukunft nicht, wie es bisher in Ansehung der Senioratsbeneficien der Fall war, nach dem relativen Senium der an einer Facultät angestellten ordentlichen Professoren, sondern in der Weise stattzufinden, dass jeder nach gegenwärtiger Vor-

prawem awansu przy uniwersytecie w Peszcie zamianowany, po dziesięciu latach służby, odbytej w charakterze profesora zwyczajnego na tymże uniwersytecie, zyskuje prawo do drugiego, po 20-tu zaś latach służby, do trzeciego stopnia płacy.

W każdym szczególnym przypadku, w którym profesor powołany zostanie na uniwersytet peszteński, orzeczonem będzie, o ile służba profesora zwyczajnego, odbyta przy innym uniwersytecie austriackim, lub przy c. k. akademii prawniczej, policzona być ma do czasu służby dziesięcio- a względnie dwudziestoletniej.

§. 5.

Profesorowie nadzwyczajni i nauczyciele, w ściślejszem znaczeniu, nie mają prawa postąpienia do wyższych stopni płacy. Albo będą pobierać płacę stałą, albo żadnej. Znakomite zasługi profesorów nadzwyczajnych, znajdują uznanie w zamianowaniu na profesorów zwyczajnych. Szczególne zasługi stanu nauczycieli, wynagrodzone zostaną oprócz tego, podwyższeniem nadzwyczajnem płacy, dodatkami lub renumeracyami.

§. 6.

Ponieważ powyższe postanowienia, nie mają się rozciągać na profesorów zwyczajnych, którzy zamianowani zostali w skutek układów z nimi, z płacą stałą, lub z prawem postąpienia do wyższych stopni płacy, odmiennym od zwykłego prawa; należy przeto postanowienie, orzekające, czy profesorowi zwyczajnemu, nowo-zamianowanemu, prawo postąpienia do wyższych stopni płacy, do jakich stopni i w jakim czasie służyć; w dekrete zamianowania tak jasno wyrazić, aby co do tego żadnej nie było wątpliwości.

§. 7.

Co do płacy nauczycieli i reszty personalu uniwersyteckiego, zamianowanych już przy ogłoszeniu niniejszego przepisu, obowiązującą będą następujące postanowienia:

§. 8.

a) Dodatki łaskawe, dozwolone dotąd profesorom, nauczycielom i reszcie personalu uniwersytetu, dodane zostaną w kwocie, w jakiej je dotąd pobierali, do ich dotychczasowej płacy normalnej, tak, iż żadną miarą niższej płacy pobierać nie będą, jak ta jest, którą obecnie już pobierają z tytułu płacy normalnej, dodatku łaskawego, lub dobrodziejstwa starszeństwa.

§. 9.

b) Profesorowie zwyczajni, którzy przy uniwersytecie w Peszcie, lub przy akademiach w Raab, Preszburgu, Koszycach, lub Groswarden, jako profesorowie zwyczajni, więcej niż lat piętnaście służyli, otrzymają od 1. Maja 1851, dodatki do osoby po 200 złr. m. k., które im ministerstwo oświecenia zaasygnuje, jeżeli przed niem powyżej rzeczony lata służby należycie wykazą; jednakowoż pod dwoma warunkami:

1. jeżeli już obecnie nie pobierają albo płacy wyrównywającej najwyższy stopień dla dotyczącego wydziału nowo-usystemizowany, albo wyższej;
2. lub też, jeżeli ich płaca tak jest małą, że ich położenie pieniężne przez wzmiankowane dalej w §. 11-m podwyższenie płacy, najmniej o 200 złt. r. mon. k. się polepszy.

schrift überhaupt mit der Vorrückung an der Universität zu Pesth angestellte, ordentliche Professor, nach einer zehnjährigen an derselben als ordentlicher Professor zugebrachten Dienstzeit, auf die zweite, nach einer zwanzigjährigen auf die dritte Gehaltsstufe Anspruch hat.

In wieweit die an einer anderen österreichischen Universität, oder an einer k. k. Rechtsakademie als ordentlicher Professor geleisteten Dienste, bei Berechnung dieser zehn, respective zwanzig Dienstjahre in Anrechnung gebracht werden, wird bei Berufung eines solchen an die Pesther Universität, von Fall zu Fall festgestellt werden.

§. 5.

Ausserordentliche Professoren und Lehrer, im engeren Sinne, haben kein Vorrückungsrecht, sondern werden entweder mit fixen Gehalten oder ohne Gehalt angestellt. Ausgezeichnete Leistungen der ausserordentlichen Professoren finden durch ihre Beförderung zu ordentlichen Professoren Anerkennung. Besondere Verdienste des Lehrpersonales können überdiess durch ausserordentliche Gehaltserhöhungen, Zulagen oder Remunerationen, belohnt werden.

§. 6.

Da obige Bestimmungen auf jene ordentliche Professoren keine Anwendung finden, die zu Folge mit ihnen gepflogener Verhandlungen mit einem fixen Gehalte, oder mit einem von dem gewöhnlichen abweichenden Vorrückungsrechte angestellt werden, so ist die ausdrückliche Bestimmung, ob einem neuangestellten ordentlichen Professor ein Vorrückungsrecht, in welche Stufen und in welcher Zeit gebühre, in das Anstellungsdecret so klar aufzunehmen, dass darüber kein Zweifel entstehen kann.

§. 7.

In Ansehung der Bezüge des, bei Kundmachung dieser Vorschrift schon angestellten Lehr- und sonstigen Universitätspersonales, gelten folgende Bestimmungen:

§. 8.

a) Die den Professoren, Lehrern und dem übrigen Universitätspersonale bisher bewilligten Gnadenzuschüsse, werden in dem gegenwärtig von jedem genossenen Betrage, seinem bisherigen Normalgehalte zugeschlagen, so zwar, dass dieselben in keinem Falle einen geringeren Gehalt zu beziehen haben, als was sie gegenwärtig schon, unter dem Titel eines Normalgehaltens, Gnadenzuschusses und Senioratsbeneficiums, geniessen.

§. 9.

b) Diejenigen ordentlichen Professoren, welche bereits an der Pesther Universität, oder an einer der Akademien zu Raab, Pressburg, Kaschau oder Grosswardein, als ordentliche Professoren über fünfzehn Jahre gedient haben, erhalten vom 1. Mai 1851 Personalzulagen von 200 fl. C. M., welche ihnen von dem Unterrichtsministerium werden angewiesen werden, sobald sie sich bei demselben über diese ihre zurückgelegten Dienstjahre gehörig ausweisen; doch gilt diess nur unter der doppelten Voraussetzung:

1. dass sie weder schon derzeit Bezüge haben, die der höchsten für die betreffende Facultät systemisirten neuen Gehaltsstufe gleichkommen, oder sie übersteigen, noch dass:
2. ihre gegenwärtigen Bezüge so gering sind, dass schon durch die weiter unten §. 11 angeordnete Gehaltserhöhung ihre pecuniäre Lage um mindestens 200 fl. jährlich verbessert wird.

§. 10.

Profesorowie, mianowani według dawniejszego systemu, utrzymani zostaną przy prawie posuwania się do plac starszeństwa, do których, według obecnego systemu, już prawo mają, i tworzą pod tym względem osobną, zamkniętą w sobie, część personelu nauczycielskiego, w której się posuwają w sposobie dotychczasowym, według starszeństwa względnego.

Jednakże wypływa z natury rzeczy:

- a) iż te dochody starszeństwa, przy posunięciu do nowych stopni płacy wliczone zostaną i obok nich pobierane być nie mogą;
- b) iż, w razie, jeżeli który z profesorów zamianowanych według dawniejszego systemu dostąpi, w skutek niniejszego przepisu, podwyższenia płacy z jakiegobądź tytułu, ztąd nie wynika dla innych prawo uważania za opróżnione, pobierane przez tamtych place starszeństwa, lub wyższe stopnie płacy dawniejszego systemu i żądania, ażeby na ich miejsce wstąpili.

Ażeby w takim razie ocenić prawo do posunięcia tych ostatnich, tamci zawsze uważani będą jako zostający w status wspomnionej na wstępie tego §-fu części personelu nauczycielskiego i dalej w nim zostaną wykazywani.

§. 11.

Profesorowie wydziałowi zwyczajni, pobierający obecnie placę, nie dochodzącą wraz z dodatkiem łaskawym do wspomnionego w §. 3 najniższego stopnia płacy 1300 zlr., a względnie 1200 zlr., mają prawo wstąpienia od 1-go Maja 1851 na ten najniższy stopień płacy, ze względem na to, czy są stanu duchownego, czy świeckiego, i bez uszczerbku prawa do wcześniejszego posunięcia, według dawniejszego systemu, zyskują prawo posunięcia się do 2-go i 3-go stopnia płacy, po 10-ciu i 20-tu dalszych latach służby, licząc od dnia obwieszczenia niniejszego przepisu.

Tym, którzy już obecnie pobierają wyższe place, jak ta, która jest oznaczona w stopniu wyższym nowego systemu, pozostawia się bez uszczerbku ich prawa do posunięcia się, według dawniejszego systemu, prawo postąpienia po 10 latach służby od dnia obwieszczenia niniejszego przepisu, do 2-go, po 20-tu latach zaś, do 3-go stopnia płacy nowego systemu.

§. 12.

e) Profesorom wydziału teologicznego, którzy w stosunku do innych ograniczeni są w pobieraniu opłat od kolegiów, policzony będzie wyjątkowo, wspomniony w przeszłym §-fie 10-cio i 20-to letni czas służby od tego dnia, w którym zamianowani zostali profesorami zwyczajnymi na uniwersytecie peszteńskim.

§. 13.

f) Jak skoro profesor, pobierający dodatek osobowy, postąpi do wyższego stopnia płacy, czy to w drodze stopniowego posunięcia, czy też przez nadzwyczajne podniesienie płacy swojej, takowy dodatek osobowy, stosownie do przepisów, istniejących

§. 10.

c) Die gegenwärtig nach dem älteren Systeme angestellten Professoren, werden in ihrem Vorrückungsrechte in die Senioratsbezüge, auf welche sie nach dem gegenwärtigen Systeme wenigstens schon einen Anspruch besitzen, erhalten, und bilden in dieser Beziehung unter sich einen abgeschlossenen Theil des Lehrpersonales, in welchem sie in der bisherigen Weise, nach ihrem relativen Senium vorrücken.

Es liegt jedoch in der Natur der Sache,

- a) dass diese Senioratsbezüge, bei einer allfälligen Vorrückung in eine der neuen Gehaltsstufen, eingerechnet und nicht neben denselben besonders bezogen werden ;
- b) dass, wenn einer oder mehrere der bisher nach dem älteren Systeme angestellten Professoren, in Folge der Anwendung dieser Vorschrift, eine Erhöhung ihres Gehaltes, unter was immer für einem Titel erlangen, dadurch den übrigen kein Recht erwächst, die von jenen bisher innegehabten Senioratsbezüge oder höheren Gehaltsstufen des älteren Systems, als erlediget anzusehen und die Vorrückung in dieselben zu verlangen.

Sondern es werden in dieser Beziehung die ersteren zur Beurtheilung des Vorrückungsanspruches der zuletzt erwähnten, fortwährend als in dem Status des, im Eingange dieses Paragraphes erwähnten Theiles des Lehrpersonals befindlich, angesehen und fortgeführt.

§. 11.

d) Diejenigen ordentlichen Facultätsprofessoren, welche gegenwärtig einen Gehalt beziehen, welcher sammt dem Gnadenzuschusse, unter der geringsten im §. 3 erwähnten Gehaltsstufe von 1300 fl. und respective 1200 fl. steht, haben Anspruch vom 1. Mai 1851 an, in den Genuss dieser niedrigsten Gehaltsstufe, mit Berücksichtigung des Umstandes, ob sie geistlichen oder weltlichen Standes sind, zu treten und zu erlangen; unbeschadet ihres vielleicht früher zur Geltung kommenden Anspruches auf die älteren Vorrückungsstufen, das Recht nach 10 und 20 weiteren, von der Kundmachung dieser Vorschrift an, gerechneten Dienstjahren, in die 2. und 3. Gehaltsstufe einzurücken.

Denjenigen, welche derzeit schon höhere Bezüge als die niedrigste Gehaltsstufe des neuen Systems genossen, wird ebenso, unbeschadet ihres allfälligen früheren Anspruches auf das ältere Vorrückungsrecht, das Recht eingeräumt, nach zehn von der Kundmachung dieser Vorschrift an weiter zu berechnenden Dienstjahren, in die 2. und nach 20 von ebenda an zurückzulegenden Dienstjahren in die 3. Gehaltsstufe des neuen Systems einzutreten.

§. 12.

e) Bei den, in ihren Ansprüchen auf Collegiengelder im Verhältnisse zu den übrigen beschränkten Professoren der theologischen Facultät, werden die im vorigen Paragraphen erwähnten 10 und 20 Dienstjahre ausnahmsweise von dem Tage an gerechnet, an welchem sie zu ordentlichen Professoren der Pesther Universität ernannt worden sind.

§. 13.

f) In allen Fällen, in welchen ein Professor, welcher eine Personalzulage bezieht, in einen höheren Gehalt, sei es im Wege der graduellen Vorrückung oder einer ausserordentlichen Gehaltserhöhung, eintritt, wird dieselbe nach den, auch an den übrigen österreichischen

na innych uniwersytetach austriackich, ustaje, jeżeli płaca nowa wyrówna dotychczasową wraz z dodatkiem osobowym, lub takową przewyższa.

Oprócz tych przypadków, zmniejszony będzie dodatek osobowy w tym stosunku, w którym płaca nowa, lub przez posunięcie odstąpiona, podwyższoną została w porównaniu z dotychczasowymi poborami.

Nie będą policzone przy podwyższeniu nadzwyczajnem płacy lub posunięciu te renumeracye, które profesorowie pobierają za czynności, przechodzące zakres zwykłych ich obowiązków. Ministerjum oświecenia, rozstrzygać będzie zachodzące w tej mierze wątpliwe wypadki.

§. 14.

Do profesorów, nowo-zamianowanych po obwieszczeniu niniejszego przepisu na uniwersytecie peszteńskim, stosować należy, co do prawa pobierania pensyi, na przyszłość ustawy i rozporządzenia, obowiązujące równocześnie na innych uniwersytetach austriackich.

§. 15.

Ilekroć się wydarzy, iż profesor, stosownie do powyższych przepisów, zyska prawa na przyszłość postąpienia na wyższy stopień płacy według nowego systematu lub dostąpienia poborów, ze starszeństwem połączonych, według dawniejszego systematu, władze akademiczne winny przez namiestnictwo uczynić o tem dokładną relacyę do ministerstwa oświecenia i u niego wyrobić assygnacyę wyższej płacy.

§. 16.

Płace i dodatki osobowe, wypłacane będą od 1-go Maja 1851, wszystkim profesorom i sługom przy uniwersytecie peszteńskim miesięcznie z góry, tak jak przy innych uniwersytetach austriackich.

Franciszek Józef m. p.

Thun m. p.

94.

Rozrządzenie ministra finansów z dnia 2. Kwietnia 1851,

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, dla których wydana została prowizoryczna ustawa z dnia 6. Września 1850,

względem stępla na kalendarze.

Prowizoryczna ustawa z dnia 6. Września 1850 *) §. 1, poddaje każdy kalendarz stęplowi trzy-krajarowemu, bez różnicy, czy takowy stanowi całość samą przez się istniejącą, czy też część składową innego pisma drukowego; tudzież czy z większą lub mniejszą jest traktowany obszernością, na jednej lub więcej kartbywa przedstawiany, osobno przedawany lub do tego albo owego przedmiotu użytkowego jako część składowa, znajduje się zamieszczony. Ta okoliczność więc, że dwa kalendarze, tak zwany kalendarz przeglądowy i kalendarz obszerniejszy, w jednym a tem samym piśmie drukowym są połączone i razem opracione, nie uchyla obowiązku do opłacenia należytości, ustanowionej §-fem 16. Najwyższego patentu, od każdego z tych kalendarzy.

Krauss m. p.

*) W części CXIX. Nro. 345. dziennika praw państwa.

Universitäten bestehenden Normen, ganz eingezogen, wenn der neue Gehalt, dem bisherigen sammt der Personalzulage gleichkommt oder ihn übersteigt.

Sonst aber wird die Personalzulage in dem Verhältnisse vermindert, in welchem der neue, oder durch Vorrückung erlangte Gehalt, gegen die bisherigen Bezüge erhöht wird.

Remunerationen, welche Professoren für besondere, die Pflichten ihres Ordinariats übersteigende Leistungen beziehen, werden bei ausserordentlichen Gehaltserhöhungen oder Vorrückungen, nicht eingerechnet. Die Entscheidung über zweifelhafte Fälle steht dem Unterrichtsministerium zu.

§. 14.

Rücksichtlich aller, nach Kundmachung dieser Vorschrift neu ernannten Professoren der Pesther Universität, gelten in Zukunft über ihre Pensionsansprüche die, an den übrigen österreichischen Universitäten jeweilig in Kraft bestehenden Gesetze und Verordnungen.

§. 15.

Ueber alle Fälle, in welchen ein Professor, in Gemässheit der vorausgehenden Bestimmungen, in Zukunft in eine höhere Gehaltsstufe nach dem neuen Systeme, oder in die Senioratsbezüge des älteren Systems einzurücken berechtigt ist, ist von den akademischen Behörden, im Wege der Statthalterei, ein genauer Bericht an das Unterrichtsministerium zu erstatten, und die Anweisung des höheren Bezuges von demselben zu erwirken.

§. 16.

Die Gehalte und Personal-Zulagen werden vom 1. Mai 1851 an, dem gesammten Personale der Pesther Universität, wie an den übrigen österreichischen Universitäten, monatlich vorhinein ausbezahlt.

Franz Joseph m. p.

Thun m. p.

94.

Erlass des Finanzministeriums vom 2. April 1851,

wirksam für alle Kronländer, für welche das provisorische Gesetz vom 6. September 1850 erlassen wurde, bezüglich des Kalender-Stämpels.

Das provisorische Gesetz vom 6. September 1850 *) §. 1, unterwirft jeden Kalender dem Stämpel von 3 Kreuzern ohne Unterschied, ob er ein für sich bestehendes Ganze oder einen Bestandtheil einer anderen Druckschrift bildet, mit grösserer oder minderer Ausführlichkeit behandelt, auf Einem oder auf mehreren Blättern dargestellt, allein veräussert oder diesem oder jenem Gebrauchsgegenstande als Bestandtheil einverleibt wird. Es kann daher auch der Umstand, dass zwei Kalender, ein sogenannter Uebersichts- und ein weüläufigerer Kalender in einer Druckschrift vereint oder zusammengebunden werden, von der Verbindlichkeit zur Entrichtung des mit dem §. 16 des Allerhöchsten Patentes festgesetzten Gebührenbetrages für jeden dieser Kalender nicht entheben.

Krauss m. p.

*) In CXIX. Stück. Nr. 345 des Reichsgesetzblattes.

95.

Rozrządzenie ministerstwa wojny z dnia 14. Kwietnia 1851,

którem ohwieszają się postanowienia względem egzaminów rządowych, do przyjęcia do praktyki audytoralnej wymaganych.

Oдноśnie do prowizorycznej ustawy z dnia 30. Lipca 1850 Nr. 327. dz. pr. pań. i rozrządzenia ministerstwa wyznań i oświecenia z dnia 21. Stycznia 1851 Nr. 28 dz. pr. p., rozporządza się względem przyszłego przyjęcia aspirantów do wojskowej służby sądowej, co następuje:

I. Uczniowie nauk prawnych i politycznych, którzy swe czterolecie na jakim zakładzie naukowym w królestwie Lombardzko-Weneckim w roku 1851 kończą, winni — aż do dalszego w tej mierze rozporządzenia — przed wstąpieniem do praktyki audytoralnej, złożyć tylko jeden ze specjalnych egzaminów rządowych, drugi zaś dodatkowo dopiero później w przeciągu jednego roku, a to tem pewniej, ile że utraciliby korzyść tegoż uwzględnienia, gdyby nie odbyli oba specjalne egzamina najdalej aż do ostatniego Grudnia 1852.

II. Z kończącymi studia prawne na jakim zakładzie we Węgrzech, w Kroacyi lub w Siedmiogrodzie, co się tycze przyjęcia do praktyki przy sądownictwie wojskowym, dotychczasowe postępowanie aż do dalszego rozporządzenia zachować należy.

III. Ci, którzy na jednej z wszechnic we Wiedniu, w Pradze, Graeu, Ołomuńcu, Insbruku, Krakowie i we Lwowie, a to:

- a) w roku szkolnym 18⁵⁰/₅₁ swe studia kończą, wykazać się mają, iż zupełnie odbyli swe kwadryennium, w sposób, jaki ustawa z dnia 30. Lipca 1850 przepisuje, również też, że złożyli z dostatecznym postępem egzamin ogólny, tudzież jeden ze specjalnych, a to z sądowiczego oddziału egzaminowego; ci zaś, którzy
- b) w roku 18⁵¹/₅₂ swe studia ukończyli, wtedy tytko do praktyki audytoralnej mogą być przyjęci, jeżeli wszystkie trzy oddziały teoretycznych egzaminów rządowych złożyli, jak to ustawa z dnia 30. Lipca 1850 w ogólności przepisuje.

IV. Co się tycze tych, którzy w roku 18⁴⁹/₅₀ swe studia pokończyli, utrzymują się w mocy przepisy dotychczasowe, co do przyjęcia do praktyki audytoralnej.

Csorich m. p.

96.

Rozrządzenie ministra wyznań i oświecenia z dnia 17. Kwietnia 1851,

do akademicznych władz przy uniwersytetach we Wiedniu, w Pradze, we Lwowie, w Krakowie, Ołomuńcu, Graeu i Insbruku,

dotyczące kolegów filozoficznych i historycznych, na wydziale prawniczo-politycznym słuchać się mających.

Na wniesioną wątpliwość, czy dostatecznem jest co do tego, gdy kolegia filozoficzne i historyczne, w §§. 11, 12 i 63 ustawy z dnia 30. Lipca 1850 wspomniane, a

95.

Erlass des Kriegsministeriums vom 14. April 1851,

womit die Bestimmungen über die zur Aufnahme in die Auditoriatspraxis erforderlichen Staatsprüfungen bekannt gegeben werden.

Mit Bezug auf das provisorische Gesetz vom 30. Juli 1850 (Nr. 327 Reichsgesetzblatt) und den Erlass des Ministeriums des Cultus und Unterrichts vom 21. Jänner 1851 (Nr. 28 Reichsgesetzblatt), wird hinsichtlich der künftigen Aufnahme von Aspiranten für den Militär-Justizdienst Folgendes verordnet:

I. Jene Studirenden der Rechts- und Staatswissenschaften, welche ihr Quadriennium auf einer Lehranstalt im lombardisch-venetianischen Königreiche im Jahre 1851 absolviren, haben bis auf weitere Anordnung vor dem Eintritte in die Auditoriatspraxis nur eine der speciellen Staatsprüfungen abzulegen, die zweite aber dann binnen Jahresfrist um so gewisser nachzutragen, als sie diese Begünstigung verlieren, wenn sie nicht die beiden speciellen Prüfungen längstens bis letzten December 1852 bestanden haben.

II. Die auf einer Lehranstalt in Ungarn, Croatien oder Siebenbürgen die Rechtsstudien Absolvirenden sind bei der Aufnahme in die Praxis der Militär-Justiz bis auf weitere Anordnung nach der bisherigen Beobachtung zu behandeln.

III. Jene, welche auf einer der Universitäten zu Wien, Prag, Gratz, Olmütz, Innsbruck, Krakau und Lemberg, und zwar:

- a) im Studienjahre 1850-1851 ihre Studien beendigen, haben sich auszuweisen, dass sie ihr Quadriennium, so wie es das Gesetz vom 30. Juli 1850 vorschreibt, vollständig absolvirt haben, und dass sie die allgemeine, dann Eine der speciellen, und zwar die judicielle Prüfungs-Abtheilung mit genügendem Erfolge abgelegt haben: jene hingegen, welche
- b) im Jahre 1851-1852 ihre Studien vollenden, können in die Auditoriatspraxis nur dann aufgenommen werden, wenn sie alle drei Abtheilungen der theoretischen Staatsprüfungen, wie sie das Gesetz vom 30. Juli 1850 im Allgemeinen vorschreibt, abgelegt haben.

IV. Hinsichtlich jener, welche im Jahre 1849-1850 absolvirt haben, hat es bezüglich der Aufnahme in die Auditoriatspraxis bei den bisherigen Bestimmungen zu verbleiben.

Csorich m. p.

96.

Erlass Ministers des Cultus und Unterrichts

vom 17. April 1851,

an die akademischen Behörden der Universitäten zu Wien, Prag, Lemberg, Krakau, Olmütz, Gratz und Innsbruck,

betreffend die von den Studirenden der rechts- und staatswissenschaftlichen Facultät zu hörenden philosophischen und historischen Collegien.

Ueber den angeregten Zweifel, ob es genüge, wenn die in den §§. 11, 12 und 63 des Gesetzes vom 30. Juli 1850 (Reichsgesetzblatt Nr. 327), erwähnten philosophischen und

mianowicie, czy między obudwoma historycznymi kolegiami rozumieć się mogą także i kolegia z historyi specjalnej, widzi się ministerjum oświecenia spowodowanem wydać objaśnienie, iż wedle osnowy dotyczących prawnych postanowień, oba pytania twierdząco muszą być odpowiedziane, i że przeto takowe trzygodzinne i specjalno-historyczne kolegia, kandydatom teoretycznych egzaminów rządowych, jako zupełnie ważne, mają być poczytane.

Thun m. p.

historischen Collegien nur als dreistündige gelesen werden, und oh namentlich unter den zwei historischen Collegien auch Collegien über Specialgeschichte verstanden werden können, findet das Unterrichtsministerium zu erklären, dass schon nach dem Wortlaute der diessfälligen gesetzlichen Bestimmungen beide Fragen bejaht werden müssen, und dass daher derlei dreistündige und specialhistorische Collegien den Candidaten der theoretischen Staatsprüfungen als vollkommen gültig anzurechnen sind.

Thun m. p.

